

FINANCIRANJE PODUZETNIKA

H^BOR

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

HGK

Zagreb, rujan 2020.

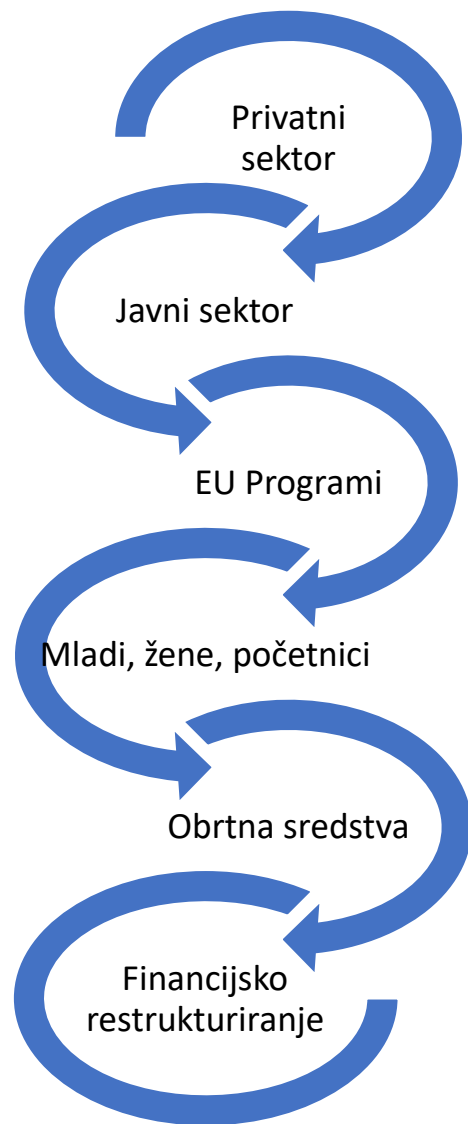
ŠTO NUDIMO PODUZETNICIMA



PRIORITETI

- ✓ Internacionalizacija i globalizacija hrvatskih tvrtki
- ✓ Inovacije, digitalizacija, industrije 4.0 i nove tehnologije
- ✓ Regionalni i društveni razvitak
- ✓ Energetska učinkovitost, obnovljivi izvori energije i zaštita okoliša
- ✓ Korištenje EU fondova

Programi kreditiranja



Osnovni uvjeti kreditiranja

INVESTICIJE

Kamatne stope

1,3% - 3% godišnje
ovisno o djelatnosti investicije i veličini
investitora i području ulaganja

Rokovi otplate i poček

Rokovi otplate: **od 12 do 17 godina**
Poček: **do 5 godina**

OBRTNA SREDSTVA

Kamatne stope

Od **1,75%** do **3,62%**

Rokovi otplate i poček

Rokovi otplate: **od 3 mjeseca do 6 godina**
Poček: do 2 godine
Program Restrukturiranja do 10 godina
otplate i poček do 2 godine

Mladi, žene, početnici

Cilj	Ulaganje u pokretanje poslovanja, modernizaciju proizvodnje, uvođenje novih tehnologija i proizvoda, povećanja kapaciteta, poticanje novog zapošljavanja i sl.
Korisnici kredita	Trgovačka društva, obrtnici, fizičke osobe, OPG-i, zadruge i ustanove koji su <u>mladi poduzetnici</u> (do 40 godina, a posjeduju više od 50% vlasništva), <u>početnici</u> (prvi put osnivaju poslovni subjekt ili isti posluje manje od 2 godine) i <u>žene poduzetnice</u> (jedna ili više žena zajedno imaju više od 50% vlasništva i poslovnim subjektom upravlja žena).
Namjena kredita	<ul style="list-style-type: none">• osnovna sredstva• trajna obrtna sredstva do 30 % iznosa kredita
Visina kredita	<ul style="list-style-type: none">• najniži iznos kredita 200.000,00 kn• najviši iznos kredita 2.000.000,00 kn (kreditira se do 85% ukupne predračunske vrijed)• za kredite u iznosu do 700.000,00 kn kreditira se do 100% ukupne predračunske vrijednosti investicije bez PDV-a
Kamatna stopa	<ul style="list-style-type: none">• godišnja kamatna stopa 2%
Rok otplate	<ul style="list-style-type: none">• do 12 godina uključujući do 3 godina počeka (za nasade do 5 godina)• u opravdanim slučajevima (turizam), rok otplate može biti do 17 godine uključujući do 4 godine počeka
Način provođenja	<ul style="list-style-type: none">• izravno• po Modelu podjele rizika• putem poslovnih banaka

Investicije privatnog sektora

Cilj	Ulaganje u modernizaciju proizvodnje, uvođenje novih tehnologija i proizvoda, pokretanje novih proizvodnja, širenje postojećeg poslovanja i izgradnju novih proizvođačkih kapaciteta
Korisnici kredita	Poslovni subjekti privatnog sektora - obrti, trgovačka društva, zadruge
Namjena	<ul style="list-style-type: none">• osnovna sredstva• trajna obrtna sredstva do 30 % iznosa kredita
Iznos	Najniži iznos kredita je 200.000,00 kuna. Najviši iznos kredita nije ograničen. Krediti se odobravaju u kunama, uz valutnu klauzulu u EUR
Kamatna stopa	1,5% godišnje za tržišno-konkurentne subjekte koji ulažu u prioritetne djelatnosti 2% godišnje za tržišno-konkurentne subjekte koji ulažu na posebnim područjima RH 3% godišnje za sve ostale
Rok otplate	Do 15 godina, uključujući do 3 god počeka Do 17 godina, uključujući do 4 god počeka za turizam ili ukoliko je isto opravdano inv. studijom
Način kreditiranja	<ul style="list-style-type: none">• izravno• po Modelu podjele rizika• putem poslovnih banaka

EU projekti

Cilj	Kreditiranje projekata privatnog i javnog sektora koji se sufinanciraju sredstvima ESI fondova
Korisnici kredita	Svi korisnici, bez obzira na njihov pravni oblik, pod uvjetom da istovremeno zadovoljavaju uvjete ESI fondova
Namjena	Financiranje troškova provedbe projekta, koji obuhvaćaju: <ul style="list-style-type: none">– dio projekta koji će se financirati sredstvima ESI fondova - prihvatljivi izdaci– izdatke koji su dio projekta, a koje nije moguće kandidirati za ESI fondove– obrtna sredstva
Iznos	Najniži iznos kredita je 200.000,00 kuna. Najviši iznos kredita nije ograničen. Krediti se odobravaju u kunama, uz valutnu klauzulu u EUR
Kamatna stopa	Najmanje 1,7% godišnje odnosno 1,9%, ovisno o kreditnom rangu klijenta i kolateralizaciji i roku otplate kredita.
Rok otplate	Do 15 g., uključujući do 3 godina počeka (do 5 godina počeka za dugogodišnje nasade i JLPRS) (17 g., uključujući do 4 godina počeka, za turizam ili ukoliko je isto opravdano inv. studijom)
Način kreditiranja	<ul style="list-style-type: none">• izravno• po Modelu podjele rizika• putem poslovnih banaka
Ostalo	Predviđena je mogućnost izdavanja bankarske garancije za povrat predujma iz EU darovnice

Program obrtna sredstva

Cilj	Kreditiranje ulaganja u trajna obrtna sredstva potrebna poduzetnicima za osnaženje poslovanja: sirovina i materijala, troškove rada, režijske troškove
Korisnici kredita	Trgovačka društva, obrtnici, fizičke osobe – obiteljska poljoprivredna gospodarstva u sustavu PDV-a, zadruge i ustanove
Način provođenja	Putem poslovnih banaka Po modelu podjele rizika
Visina kredita	Najviši iznos kredita nije ograničen Krediti se odobravaju u kunama bez valutne klauzule
Kamatna stopa	Godišnja kamatna stopa 2% godišnje (kratkoročni kredit do 1 godine), 3,5% za kredite do 6 godina
Rok otplate	Do 6 godina uključujući do 2 godina počeka

Priprema izvoza

Cilj	Kreditiranje obrtnih sredstava namijenjenih pripremi proizvodnje za izvoz i naplati obavljenog izvoza.
Korisnici kredita	Trgovačka društva, obrtnici i zadruge registrirani u RH
Način provođenja	Putem poslovnih banaka, po modelu podjele rizika i izravno (izravno kreditiranje moguće ukoliko se radi o zahtjevu za kredit većem od 1,5 mil kn)
Visina kredita	Najviši iznos kredita nije ograničen. Ugovaraju se okvirni revolving krediti (prate više izvoznih poslova) ili kredit koji prati određeni izvozni posao.
Kamatna stopa	Godišnja kamatna stopa od 1,75% ovisno o rangu i kolateralizaciji
Rok otplate	Do 1 godine

IZVOZNE BANKARSKE GARANCIJE

Podrška izvoznicima kroz garantno poslovanje:

Izdavanje činidbenih bankarskih garancija:

1. *Ponudbene garancije*
2. *Garancije za povrat avansa*
3. *Garancije za dobro izvršenje posla*
4. *Garancije za garantni period*

Namjena ovog programa je izdavanje bankarskih garancija radi sudjelovanja na međunarodnim nadmetanjima i zaključivanje ugovora u cilju realizacije izvoza roba, radova i usluga.

Korisnik garancije može biti pravna osoba u inozemstvu ili izvoznikova poslovna banka.

Mjere COVID-19 – ukratko

Program	Kreditni potencijal, u mil. kn	Pogodnosti	Uvedeno	Odobrenje	Status
Moratorij i reprogram kredita		Trajanje moratorija do 16 mjeseci	27. 3. 2020.	Izravno i putem banaka	Aktivno
Obrtna sredstva (OBS) COVID-19	1.500	Kamatna stopa od 0% na HBOR-ov udio	30. 3. 2020.	Putem 14 banaka Izravno iznad 37 mil. kuna	Aktivno
OBS prerada drva i proizvodnja namještaja	220	Kamatna stopa od 0% na HBOR-ov udio	19 .5. 2020.	Putem 14 banaka	Aktivno
OBS putem okvira bankama	1.200	Kamatna stopa umanjena za 0,75 p.b.	22 .5. 2020.	Putem 8 banaka	Aktivno
OBS za turističke djelatnosti	600	Kamatna stopa od 0%	15. 4. 2020.	Izravno	Zahtjevi zaprimani do 5. 6.
OBS ruralni razvoj	130	Kamatna stopa 0,5%	1. 6. 2020.	Izravno	Aktivno
Osiguranje portfelja kredita za likvidnost	5.900	Osiguranje 50% iznosa odobrenog kredita	8. 4. 2020.	Putem 15 banaka	Aktivno
Jamstvena shema - promet	666,67	Jamstvo do 90% glavnice	21. 7. 2020.	Putem svih banaka	Aktivno

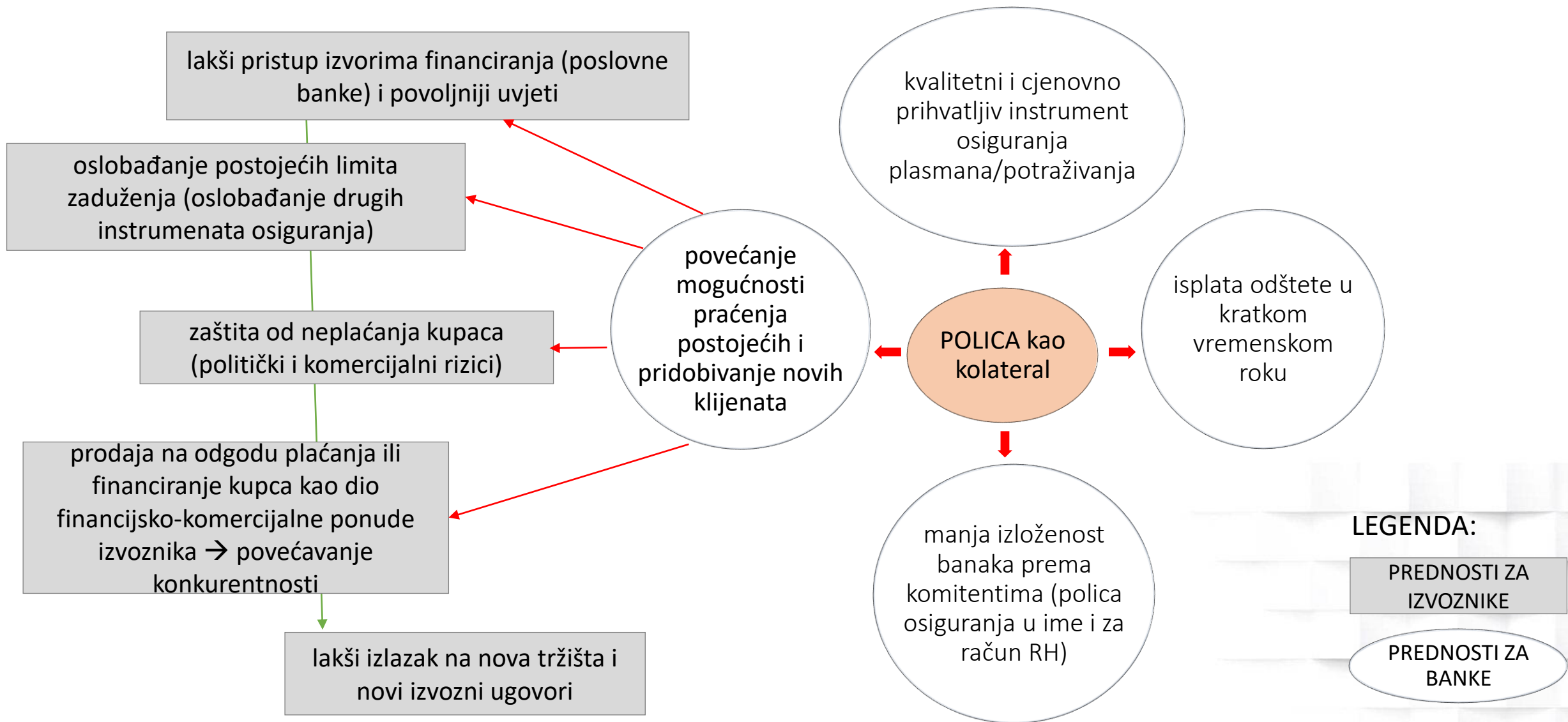
The background of the slide is a photograph of a classical building facade. It features two prominent white stone statues of female figures standing on pedestals, flanking a large arched doorway. The architecture is detailed with stone carvings and arches.

Poslovi osiguranja izvoza u ime i za račun RH

HBOR

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

Zašto osigurati?



Osnovne karakteristike programa – osiguranje naplate potraživanja

	Osiguranje kratkoročnih izvoznih potraživanja za MSP	Osiguranje kratkoročnih izvoznih potraživanja	Osiguranje kredita dobavljača/ izravnih isporuka
Osiguranici	<ul style="list-style-type: none"> MSP izvoznici s godiš. izvoznim prihodom do 2 mil. EUR 	<ul style="list-style-type: none"> Izvoznici koji izvoze kontinuirano (obično roba široke potrošnje) 	<ul style="list-style-type: none"> Izvoznici kapitalnih dobara
Odgoda plaćanja	<ul style="list-style-type: none"> do 180 dana 	<ul style="list-style-type: none"> do 365 dana, iznimno 2 godine 	<ul style="list-style-type: none"> kraći i duži rokovi, ovisno o industriji
Osigurana svota	<ul style="list-style-type: none"> max 150.000 EUR 	<ul style="list-style-type: none"> nema limita 	<ul style="list-style-type: none"> nema limita
Razina pokrića	<ul style="list-style-type: none"> max 95% 	<ul style="list-style-type: none"> max 90% 	<ul style="list-style-type: none"> max 90%
Premija	<ul style="list-style-type: none"> fiksna i unaprijed poznata, naplaćuje se jednokratno 	<ul style="list-style-type: none"> obračunava se i naplaćuje mjesečno, primjenom premijske stope na prijavljeni izvoz 	<ul style="list-style-type: none"> obračunava se i naplaćuje jednokratno, primjenom p.s. na osiguranu svotu, iznimno na prijavljeni izvoz
	<ul style="list-style-type: none"> ovisi o visini osigurane svote i trajanju osiguranja 	<ul style="list-style-type: none"> ovisi o bonitetu kupca, rokovima plaćanja, zemlji izvoza i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> ovisi o bonitetu kupca, rokovima plaćanja, zemlji izvoza i dr.
Naknada za obradu zahtjeva	<ul style="list-style-type: none"> 100 kn, jednokratno 	<ul style="list-style-type: none"> 0,10% osigurane svote (min 200 kn, max 7.000 kn) 100 kn kod uključenja novih kupaca 	<ul style="list-style-type: none"> 0,10% osigurane svote (min 500 kn, max 15.000 kn)
Razdoblje čekanja	<ul style="list-style-type: none"> 3 mjeseca od isteka uobičajenog roka plaćanja 	<ul style="list-style-type: none"> 3 mjeseca od dana podnošenja pisane obavijesti o zakašnjenju plaćanja 	<ul style="list-style-type: none"> 3 ili 6 mjeseci od dospijeca osiguranog potraživanja
Isplata odštete	<ul style="list-style-type: none"> 15 dana od prihvaćanja odštetnog zahtjeva 	<ul style="list-style-type: none"> 30 dana od prihvaćanja odštetnog zahtjeva 	<ul style="list-style-type: none"> 15 dana od prihvaćanja odštetnog zahtjeva

Osiguranje izv. činidbenih bankarskih garancija

Osiguranik	<ul style="list-style-type: none">• banka koja prati Izvoznika koji ima potrebu za izvoznim činidbenim garancijama
Predmet osiguranja	<ul style="list-style-type: none">• potraživanja nastala na temelju poziva na plaćanje po garanciji
Vrste garancija	<ul style="list-style-type: none">• činidbene bankarske (kontra)garancije vezane uz zaključenje ili izvršenje izvoznih ugovora (ponudbena, avansna, DIP, za otklanjanje nedostataka u garantnom periodu i dr.)
Osigurani rizici	<ul style="list-style-type: none">• rizik poziva na plaćanje po garanciji (kada izvoznik nije prekršio obvezu ili nije izvršio obvezu zbog nastupa političkog rizika, vlše sile; iz razloga odgovornosti izvoznika ili zbog stečaja ili likvidacije izvoznika)
Osigurana svota	<ul style="list-style-type: none">• iznos u valuti garancije
Razina pokrića	<ul style="list-style-type: none">• do 80%

Osiguranje kredita inozemnom kupcu/banci kupca

Korisnik kredita	<ul style="list-style-type: none">• inozemni kupac/banka inozemnog kupca
Osiguranik	<ul style="list-style-type: none">• banka koja odobrava kredit inozemnom kupcu/banci kupca
Predmet osiguranja	<ul style="list-style-type: none">• potraživanja banke po kreditu odobrenom inozemnom kupcu
Osigurani rizici	<ul style="list-style-type: none">• komercijalni i politički rizici
Osigurana svota	<ul style="list-style-type: none">• glavnica kredita i redovna ugovorna kamata
Razina pokrića	<ul style="list-style-type: none">• do 95%
Premija	<ul style="list-style-type: none">• u pravilu se naplaćuje jednokratno unaprijed, primjenom premijske stope na iznos glavnice kredita, moguće ju je kapitalizirati• ovisi o riziku države izvoza, bonitetu inozemnog kupca, trajanju rizika i visini pokrića
Naknada za obradu zahtjeva	<ul style="list-style-type: none">• 0,10% osigurane glavnice kredita (min 500 kn, max 15.000 kn), jednokratno
Trajanje osiguranja	<ul style="list-style-type: none">• sukladno ročnosti kredita
Isplata odštete	<ul style="list-style-type: none">• za potraživanja dospjela prije prihvaćanja odštetnog zahtjeva: 30 dana nakon prihvaćanja odštetnog zahtjeva• za potraživanja koja dopijevaju nakon prihvaćanja odštetnog zahtjeva: na dane određene kreditom

Osiguranje kredita za pripremu izvoza

Korisnik kredita	<ul style="list-style-type: none">• izvoznik* suočen s nedostatkom obrtnog kapitala za pripremu i naplatu izvoza
Osiguranik	<ul style="list-style-type: none">• banka u RH koja odobrava kredit izvozniku
Predmet osiguranja	<ul style="list-style-type: none">• potraživanja banke po kreditu odobrenom izvozniku
Osigurani rizici	<ul style="list-style-type: none">• neplaćanje po dospelju obveza po kreditu, neplaćanje uslijed stečaja izvoznika
Osigurana svota	<ul style="list-style-type: none">• glavnica kredita (max do ugovorne vrijednosti kredita, odnosno 75% ili 85% ugovorne cijene po izvoznom ugovoru) i redovna ugovorna kamata
Razina pokrića	<ul style="list-style-type: none">• do 80%
Premija	<ul style="list-style-type: none">• jednokratno unaprijed, primjenom premijske stope na iznos glavnice kredita
Naknada za obradu zahtjeva	<ul style="list-style-type: none">• utvrđuje se sukladno veličini i kvaliteti izvoznika (dužnika), kolateralizaciji kredita, visini pokrića i trajanju osiguranja• 0,10% osigurane glavnice kredita (min 1.500 kn, max 15.000 kn), jednokratno

* Izvoznik:

- 1) *poduzetnik koji ima zaključen 1 ili više izvoznih ugovora*
- 2) *poduzetnik koji je ostvario najmanje 50% izvoznih prihoda u poslovnim prihodima posljednje fin. godine*
- 3) *hrvatski dobavljač koji dobavlja robu i usluge za izvozne ugovore koje izvoznik ima zaključene s jednim ili više inozemnih kupaca*

Program osiguranja portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike



- Tijekom 2019. godine, HBOR je u suradnji s poslovnim bankama razvio **Program osiguranja portfelja kredita za obrtna sredstva za izvoznike** iz segmenta MSP-a, koji su ujedno i najosjetljivija skupina poduzetnika.

Izvoznicima je omogućen brži i lakši pristup financiranju obrtnih sredstava za potrebe proizvodnje robe za **izvoz**, a bankama je omogućeno da u skladu s unaprijed definiranim kriterijima, samostalno odobravaju kredite uz pokriće jamstvom od 80%

Osnovne karakteristike programa – osiguranje portfelja kredita MSP (1/2)

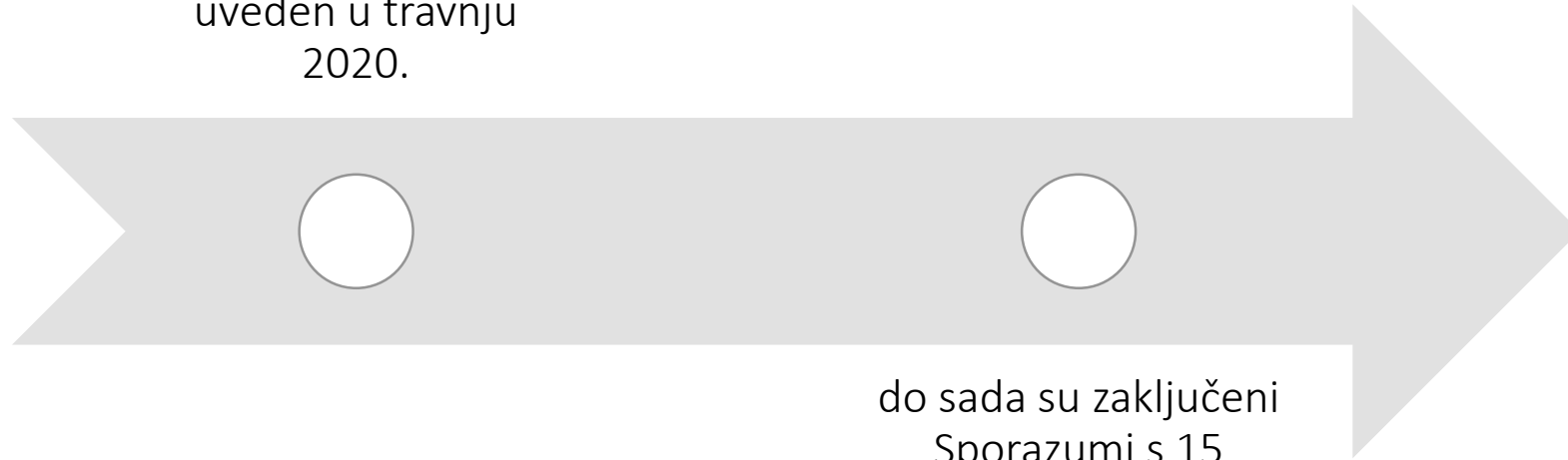
Koncept osiguranja	<ul style="list-style-type: none">▪ portfeljno osiguranje (ne izdaje se pojedinačna polica osiguranja za svaki kredit)
Osiguranik	<ul style="list-style-type: none">▪ banka u RH koja izvozniku odobrava kredit za obrtna sredstva, a koja s HBOR-om ima zaključen Sporazum o osiguranju portfelja (www.hbor.hr- popis banaka s kojima je zaključen sporazum)
Odlučivanje o odobrenju osiguranja	<ul style="list-style-type: none">▪ banka samostalno utvrđuje jesu li zadovoljeni svi kriteriji za prihvatljivost osiguranja iz programa osiguranja i ako jesu uključuje kredit u portfelj kroz kvartalne obavijesti
Korisnik kredita	<ul style="list-style-type: none">▪ MSP sa sjedištem u RH s najviše 50 mil. HRK prihoda, koji:<ol style="list-style-type: none">1) zadovoljava definiciju izvoznika:<ul style="list-style-type: none">--- u trenutku korištenja kredita ima nerealizirane ili nenaplaćene izvozne ugovore u visini kredita ili--- ostvario je najmanje 30% izvoznih prihoda u posl. prihodima posljednje fin. godine, za koju su dostupni službeni GFI2) može biti poduzetnik početnik3) ima kreditnu sposobnost pozitivno ocijenjenu od strane banke (kreditora)
Kreditni koje je moguće osigurati	<ul style="list-style-type: none">▪ vrsta: pojedinačni, okvirni ili revolving krediti za obrtna sredstva▪ namjena: novi krediti, ne krediti za refinanciranje▪ Iznos kredita: do 1 mil. HRK▪ valuta: u HRK, USD i EUR te krediti uz valutnu klauzulu u USD i EUR▪ ročnost: 1 godina, iznimno 2 godine (ako je trgovački ciklus izvoznika duži)

Osnovne karakteristike programa – osiguranje portfelja kredita MSP (2/2)

Predmet osiguranja	<ul style="list-style-type: none">▪ glavnica + ugovorena kamata (redovna kamata, interkalarna kamata i kamata u počeku)
Osigurani rizici	<ul style="list-style-type: none">▪ neplaćanje po dospijeću obveza po kreditu, neplaćanje uslijed stečaja Izvoznika
Razina pokrića	<ul style="list-style-type: none">▪ 80%
Premija	<ul style="list-style-type: none">▪ u skladu s tržišnim cijenama▪ jedinstvena p.s., ovisi o trajanju osiguranja i kreditnom rejtingu izvoznika koji utvrđuje osiguranik▪ za produženje trajanja osiguranja - ne naplaćuje se produženje roka otplate kredita do 6 mjeseci
Naknada za obradu zahtjeva	<ul style="list-style-type: none">▪ ne obračunava se i ne naplaćuje
Trajanje osiguranja	<ul style="list-style-type: none">▪ sukladno trajanju kredita (od zaključenja ugovora o kreditu do krajnjeg roka otplate kredita)
Razdoblje čekanja	<ul style="list-style-type: none">▪ 30 dana od donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad Izvoznikom ili dana nakon dana dospijeća posljednje rate/anuiteta kredita ugovorene ili dan nakon dana dospijeća svih obveza po kreditu temeljem otkaza/raskida ugovora o kreditu
Rok za obradu odš. zahtjeva	<ul style="list-style-type: none">▪ 35 kalendarskih dana od primitka potpunog zahtjeva
Isplata odštete	<ul style="list-style-type: none">▪ 10 kalendarskih dana od dana očitovanja HBOR-a o odštetnom zahtjevu

Program osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika – COVID-19 mjera (1/2)

uveden u travnju
2020.



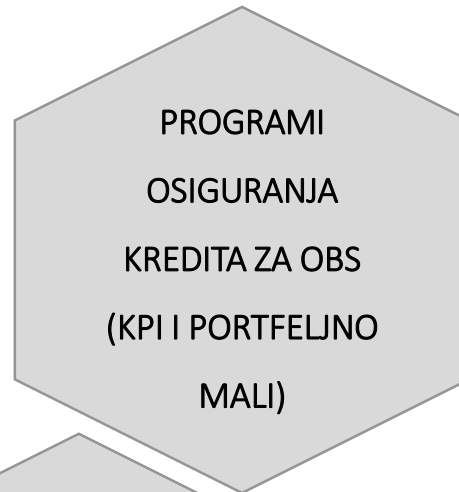
Program omogućava MSP i velikim izvoznicima jednostavnije dobivanje novih kredita za likvidnost → banke kreditori koriste portfeljno osiguranje kao instrument osiguranja, uz razinu pokrića 50%, po cijenama nižim od tržišnih (potpora izvoznicima)

Program osiguranja portfelja kredita za likvidnost izvoznika – COVID-19 mjera (2/2)

Korisnik kredita	<ul style="list-style-type: none">▪ društva neovisno o veličini, sa sjedištem u RH, koja:<ol style="list-style-type: none">1) zadovoljavaju definiciju izvoznika – ostvario je najmanje:<ul style="list-style-type: none">-- 20% izvoznog prihoda u posl. prihodima prethodne fin. godine za koju su dostupni službeni GFI (izvoznik) ili-- 40% prihoda s jednim ili više izvoznika iz prethodne točke, u posl. prihodima prethodne fin. godine (dobavljač izvoznika)2) nisu u teškoćama i/ili nisu bila u teškoćama na 31. 12. 2019., ali su se susreli s poteškoćama u poslovanju uslijed COVID-193) nisu u većinskom vlasništvu države (50% i više).
Krediti koje je moguće osigurati	<ul style="list-style-type: none">▪ najviši iznos po 1 korisniku kredita u visini dvostrukog troška plaće korisnika kredita u 2019. ili potrebe korisnika kredita za likvidnošću u sljedećih 12 mjeseci za velike poduzetnike, odnosno 18 mjeseci za MSP▪ ročnost: poček do 1 godine i otplata do 5 godina (otplata kamata mjesečno, tromjesečno ili godišnje)
Razina pokrića	<ul style="list-style-type: none">▪ 50%
Premija	<ul style="list-style-type: none">▪ sadrži element potpore▪ razlikuje se za svaku godinu trajanja kredita (zbroj premijskih stopa) i ovisi o veličini poduzetnika (npr. za MSP, 1 godina ročnost = 0,15%)▪ regulirana je mogućnost djelomičnog povrata premije.

Izmjena postojećih programa osiguranja

- Kod Programa osiguranja kratkor. izv. potraživanja za MSP povećan je maksimalni iznos osigurane svote po pojedinom kupcu sa 50.000 EUR na 150.000 EUR
- Malim izvoznicima i izvoznicima početnicima omogućeno je osiguranje većeg volumena izvoznih poslova, uz niže i fiksne troškove osiguranja te smanjene administrativne obveze



- **Izmijenjeni su pojedini programi osiguranja** na način da isti budu prihvatljivi za osiguranje kredita OBS koji se odobravaju u suradnji s **Ministarstvom turizma i s Ministarstvom poljoprivrede**:
 - a) krediti koje HBOR odobrava samostalno **MSP iz djelatnosti turizma** - do ukupnog volumena kredita u iznosu do 65 mil. HRK, uz razinu pokrića 80%
 - b) krediti koje HBOR i poslovne banke zajedno odobravaju **MSP i velikim izvoznicima iz djelatnosti prerade drva i proizvodnje namještaja** - limiti određeni od strane MINPOLJ uz razinu pokrića od 60% do 80%.

Hvala na pažnji!

Kontakti:

kreditiranje@hbor.hr

osiguranje@hbor.hr

www.hbor.hr